

Izba Ludowa w Bielowicach

Bielowice, 2012

Warsztaty z dziećmi

Lekcja dla grupy dzieci Szkoły Prywatnej w Opcznie

Warsztaty z zakresu plastyki papierowej

Wycinanki

Palmy wielkanocne

Koronki -siotki do ręczników, obrusów, koszul

Koronki - serwetki

Koszula męska

Pisanki - kraszanki wykonane techniką batikową

Koszula damska i dziecięca ozdobione na mankietach, przyramkach i kołnierzyku wielobarwnym haftem krzyżykowym

Haft krzyżykowy na ręczniku

za zapiekiem: maglownica, beczka na kapustę, dzieża, niecki, kołowrotek

Piec chlebowy i ogrzewalny z międzypiecem. Obok ręcznik na półeczce, skopek, kierzniczka, na piecu żelazka, sagan, gliniane garnki

Zofia Pacan
Bielowice 112
26 - 300 Opczno

www.zofiapacan.ovh.org
e-mail: katarzynapac@wp.pl

Zofia Pacan urodziła się 20 lipca 1949 roku w Bielowicach, na ziemi Opoczyńskiej. Od dzieciństwa utrwała poprzez haft, koronkę, plastykę papierową i obrzędową wartości kulturowe tego regionu.

Już będąc dzieckiem nauczyła się od swojej mamy - Franciszki Jobczyk, przystrajać dom własnoręcznie wykonanymi tradycyjnymi ozdobami: pająkami, kwiatami z bibuły, wycinankami. Na Święta Wielkanocne wykonywała pisanki techniką batikową, które są charakterystyczne dla regionu opoczyńskiego.

Na początku lat 70-tych rozpoczęła współpracę z „Cepelią” - Polską Sztuką Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Opocznianka” w Opocznie, która trwa do chwili obecnej. Zaczęła brać udział w licznych konkursach i wystawach w kraju.

W 1987 r. po raz pierwszy wzięła udział w wystawie twórczości ludowej w Turynie we Włoszech. W latach: 1989, 1994, 1998, promowała twórczość naszego regionu we Francji. Przez osiem kolejnych lat, począwszy od roku 1993 do 2001 brała udział w „Dniach Kultury Polskiej w Szwecji” w miastach: Landskrona, Helsinborg, Lund oraz Malmö. Uczyła tam polonijne dzieci pisania pisanek, haftu, koronkarstwa, wycinankarstwa oraz wykonywania kwiatów z bibuły.

Począwszy od roku 1996 bierze udział w warsztatach wielkanocnych i bożonarodzeniowych dla dzieci i młodzieży w Muzeum Etnograficznym w Warszawie. Od 1990 roku uczestniczy w Targach Sztuki Ludowej w Krakowie, Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, Łodzi, Toruniu, Kielcach, Lublinie, Zakopanym i Bukowinie Tatrzańskiej. Od roku 1997 uczestniczy w corocznej „Wystawie Twórczości Ludowej” ROL-SZANSA w Piotrkowie Trybunalskim.

Prowadzi lekcje wykonywania: pisanek, haftu, wycinanek, kwiatów z bibuły i ozdób choinkowych oraz opowiada o obrzędach i tradycjach regionu opoczyńskiego w muzeach: w Warszawie, Wrocławiu, Krakowie, Toruniu, Łodzi i Kielcach, a także w szkołach w Opocznie, Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, Bełchatowie, Łodzi i Warszawie.

Od 1985 r. jest członkiem Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Od 1994 r. pełni funkcję Prezesa Oddziału Piotrkowskiego STL. W 1997 r. została nagrodzona Medalem im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W 2002 r. otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi. W 2003 r. została odznaczona medalem im. Oskara Kolberga. W 2008 r. została odznaczona Medalem Zasłużony dla Kultury Polskiej.

16 grudnia 2003r., przy pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, otworzyła „Tradycyjną Regionalną Izbę Ludową”. Izba i odbywane w niej zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży ze szkół z całego kraju oraz z zagranicy. Również władze samorządowe doceniają wkład Zofii Pacan w upowszechnianie i ochronę dóbr kultury w regionie, co potwierdziły przyznając 27 grudnia 2005 r. doroczną nagrodę Zarządu Powiatu w Opocznie.

Zofia Pacan jest mężatką, matką dorosłych dzieci i szczęśliwą babcią. Swoim córką przekazała ogromną wiedzę o tradycjach, zwyczajach i kulturze ludowej regionu opoczyńskiego, które z powodzeniem kontynuują rękodzieła i dziedzictwo „małej ojczyzny”.

Zofia Pacan z córkami: Agnieszką i Katarzyną

Izba

Liczne Kiermasze, Targi Sztuki Ludowej oraz moje własne zamilowana do tradycji były inspiracją do stworzenia miejsca, które będzie przypominało nam o naszych korzeniach i pochodzeniu.

Tak zrodził się pomysł stworzenia Izby Ludowej, w której w miarę moich możliwości zgromadziłam najrozmaitsze eksponaty, z których najstarsze sięgają ponad 100 lat. Realizację moich marzeń rozpoczęłam od złożenia wniosku o przyznanie stypendium na zaadoptowanie budynku na Izbę w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Po kilku miesiącach nadziei i oczekiwania dostałam odpowiedź. Ministerstwo przyznało mi fundusze na realizację. Pomogła mi w tym, Opiekun Naszego Oddziału STL pani mgr Wiesława Bogurat, Dyrektor Muzeum Regionalnego w Tomaszowie Mazowieckim. Jestem Jej bardzo wdzięczna za pomoc w realizacji mojego pomysłu.

Wraz z moim Mężem przerobiliśmy warsztat stolarski, i zaadoptowaliśmy go pod kątem przyszłej izby ludowej. W Izbie tej została wzniesiona również kuchnia z piecem chlebowym, na wzór tych sprzed wielu lat, gdzie można gotować potrawy, jak również piec chleb. Chleb taki wypiekam do tej pory według receptury otrzymanej z dziadów, pradziadów. Obecnie w Izbie tej prowadzę warsztaty dla przybywających wycieczek, podczas których nauczam technik rękodzieła ludowego. W przyszłości planuję rozbudowę tego miejsca, oraz nabycie nowych eksponatów.

W kącie izby ustawione było łóżko nakryte dywanem, z ułożonymi poduszkami w poszewkach pięknie ozdobionymi wielobarwnymi haftami, obok - ołtarzyk domowy.

Od najmłodszych lat dziewczęta poznawały tajniki pisania pisanek technika batikową

Ołtarzyk domowy

Wnętrze Izby

Warsztat tkacki - krosna

Kuferek pełen kobiecych strojów opoczyńskich